



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.10.2020

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

Türkiye, 2016 yılında Fırat Kalkanı Harekâtı, 2018 yılında Zeytin Dalı Harekâtı ve 2019 yılında Barış Pınarı Harekâtı ile Suriye'deki savaşa müdahil olmuştur. Bu sayede; 25.06.2018 tarihli ve 30459 (mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan kararla faaliyete geçen Zeytin Dalı Gümrük Müdürlüğü ve kapısı ile ticari faaliyetlerin önü açılmıştır. Türkiye tarafından tek taraflı olarak açılan kapı ile Afrin'den Türkiye'ye getirilen zeytin ve bu zeytinlerden üretilen zeytinyağı ciddi tartışmalara neden olmuştur.

19 Kasım 2019 tarihinde, Dışişleri Bakanlığı bütçesinin görüşüldüğü Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki tartışmayı değerlendirirken Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu; "Suriye'deki zeytinler, zeytinyağı 'reexport' yapıyor bizim üzerimizden. Gelir de bahçe sahiplerine dağıtılıyor. Yani burada hırsızlık veya başka bir şey yok." şeklinde Afrin'den getirilen zeytinlerden elde edilen gelir ile ilgili bilgi vermiştir. Yine Komisyonunda yer alan Milletvekillerinin konuya ilişkin sorularına cevaben Bakan Bekir Pakdemirli ise; "Afrin'de gelir bize geçsin istiyoruz" demiştir.

Afrinli zeytin üreticilerinin mağduriyetinin yanı sıra, Türkiye'deki zeytin üreticileri mağdur olmaktadır. Afrin'den Türkiye'ye taşınan zeytinyağının Tarım Bakanlığı tarafından şirketlere ucuza satılması nedeni ile; Türkiye'de üretilen zeytinyağının litre fiyatı ciddi şekilde düşmektedir. Zeytincilikte üretim sürecinin başta gelen girdi kalemlerinin maliyetindeki artışın yanında ticari rekabete açık olmayan Afrin zeytinyağları nedeni ile zeytinyağı üreticilerinin mağduriyeti kat be kat artmaktadır. Bu durumdan yararlanan zeytinyağı tüccarları; fiyatları aşağı çekmekte, yerli üreticiden ürün almak yerine Afrin yağına yönelmektedir. 15 Ekim tarihinden itibaren üreticilerin zeytinyağı hasadı başlamıştır. Şubat 15'e kadar yerli üreticilerin yağını satmak zorunda olması nedeni ile, bu dönemde yerli zeytinyağı üreticileri desteklenmelidir. Zeytindalı Kapısından Tarım Kredi Kooperatifi yoluyla Türkiye'ye girişi sağlanan Afrin zeytinyağları için, ülkeye ihraç kaydıyla giriş yapan ürünlerin tamamında Akredite Laboratuvar analizi yapılmasına rağmen, Akredite Analiz Laboratuvarı şartı aranmamaktadır. Bu uygulama yağların, yeniden ihracata ve uluslararası gıda standartlarına uygunluğu açısından tartışmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla satılan zeytin ve zeytinyağları için hangi Afrinli üretici/ler ile anlaşma yapılmıştır?
- 2- Zeytin Dalı Sınır Kapısı'ndan açıldığı günden bu yana Afrin'den hangi ürünler, ne kadar miktarda getirilmiştir?
- 3- Bugüne kadar Afrin'den getirilen zeytin ve zeytinyağından ne kadar gelir elde edilmiştir? İfade edildiği gibi bu gelirin dağıtıldığı bahçe sahipleri kimlerdir?
- 4- Söz konusu bahçelerden ÖSO mensuplarına ve sonradan Afrin'e yerleştirilen kişilere dağıtılmış mıdır? Dağıtılmışsa kaç kişiye dağıtılmıştır?
- 5- Cumhurbaşkanı'nın açıklamış olduğu 100 günlük eylem planında Afrin bölgesinden gelen zeytinyağının ihracat yetkisi Tarım Kredi Kooperatifine verilmiştir. Kurumun alım satım politikasının düzenli denetimi sağlanmakta mıdır?
- 6- Zeytinyağı üreticilerinin talepleri doğrultusunda; Hatay'da bulunan diğer Tarım Kooperatiflerine de satın alım ve satış yetkisi tanınacak mıdır?
- 7- Tarım Kredi Kooperatifinin her ay hangi firmaya kaç ton yağ sattığının açıklanması için çalışmalarınız var mıdır?
- 8- İhraç kaydı ile ülkeye sokulan yağların 180 gün içerisinde yeniden ihraç kaydı açılabilmesi, yağın iç pazarda dolaşıma sokulmasına ve fiyatların manipüle edilmesine neden olmaktadır. Buna engel olmak için çalışmalarınız olacak mıdır?
- 9- Türkiye'ye ihraç kaydıyla giriş yapan ürünlerin tamamına Akredite Laboratuvar analizi yapılmasına rağmen, Afrin zeytinyağlarında Akredite Analiz Laboratuvarı şartı neden aranmamaktadır?
- 10- Yerli zeytinyağı üreticilerini desteklemek üzere çalışmalarınız var mıdır? Afrin zeytinyağı nedeni ile yaşadıkları mağduriyetleri gidermek üzere planlarınız var mıdır?
- 11- Türkiye'de üretilen zeytinyağı fiyatlarının ucuz Afrin zeytinyağı ile kırılmasını önlemek, üreticilerin ciddi şekilde artan girdi maliyetlerinin düşürülmesini sağlamak ve kat be kat artan mağduriyetlerini gidermek üzere politikalarınız var mıdır?